

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ № 2
КАФЕДРА ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Господарське право» обов'язкових компонент
освітньої програми першого рівня вищої освіти
(Право (поліцейські) Law (Police Officer))
галузь знань – 08 Право, спеціальність – 081 Право, спеціалізація –
Поліцейські)

Харків (Вінниця) 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
ХНУВС

Протокол від 25.09.2023 № 8

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 2
ХНУВС

Протокол від 29.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін

Протокол від 22.09.2023 № 8

Розглянуто на засіданні кафедри трудового та господарського права факультету № 2 ХНУВС(протокол від 28.08.2023 № 8)

Розробники:

1. Завідувач кафедри трудового та господарського права факультету № 2 ХНУВС, доктор юридичних наук, професор **Мельник К.Ю.**
2. Старший викладач кафедри трудового та господарського права факультету № 2 ХНУВС, кандидат юридичних наук **Яценко Т.П.**
3. Кандидат юридичних наук, доцент **Коваленко К.В.**

Рецензенти:

1. Професор кафедри цивільного права і процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор юридичних наук, доцент **Амелічева Л.П.**
2. Декан факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор **Марчук М.І.**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання: Кількість кредитів ECTS – 3,0 Загальна кількість годин – 90 Кількість тем – 19	Галузь знань – 08 Право Спеціальність – 081 Право Ступень вищої освіти – перший (бакалаврський)	Денна форма навчання: Навчальний курс – 4 Семестр – 8 Підсумковий контрольний захід: залік
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
Денна форма навчання:		
Лекції – 14 Практичні заняття – 30 Самостійна робота – 46 Індивідуальні завдання: Реферати – 1		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою навчальної дисципліни «Господарське право» є надання здобувачам вищої освіти юридичних знань у сфері легалізації господарської діяльності в тому числі організації документообігу та іншої інформаційної діяльності, а також вироблення навичок із застосування положень національного законодавства для вирішення ситуацій, що виникають у практичній діяльності в цій сфері.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Господарське право» є: надання системних юридичних знань про засади нормативно-правового регулювання господарської діяльності в Україні;

поглиблене вивчення вітчизняного законодавства у галузі господарювання;

формування знань щодо загальних вимог та особливостей створення різних документів, пов'язаних з господарюванням (статутів, установчих документів, ліцензій, договорів тощо);

формування теоретичних знань та практичних навичок самостійного аналізу та вміння застосовувати юридичні норми, що регламентують відносини, пов'язані із створенням, зберіганням та поширенням документів, які створюються під час здійснення господарської діяльності.

2.3. **Міждисциплінарні зв'язки:** вивчення навчальної дисципліни «Господарське право» базується на знанні курсантами основ цивільного права, адміністративного та конституційного права.

2.4. **Очікувані результати навчання:** У результаті вивчення навчальної дисципліни курсанти (слухачі) повинні:

знати: предмет, метод, систему, функції, принципи, джерела господарського права, порядок та сутність легалізації суб'єктів господарської діяльності,

існуючі організаційно-правові форми господарської діяльності, порядок та правові форми управління діяльністю суб'єктів господарювання, загальні основи зовнішньоекономічної діяльності, правові засоби та форми мінімізації ризику у господарській діяльності, правові засоби захисту від недобросовісної конкуренції, порядок, форми та наслідки контролю за господарською діяльністю, підстави та порядок притягнення до відповідальності за порушення господарського законодавства, порядок припинення господарської діяльності та нормативну базу, яка присвячена вищезазначеним положенням;

вміти: аналізувати, узагальнювати та застосовувати норми господарського законодавства; розуміти термінологію, яка застосовується у господарському праві; складати та оформлювати документи, передбачені господарським законодавством; творчо підходити до розв'язання задач з господарського права.

2.5. Програмні компетентності, які формуються при вивченні дисципліни:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК11.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗКІ3.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК7.	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне

		право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
	СК9.	Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.
	СК12.	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
	СК13.	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
	СК14.	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
	СКНП.2.	Здатність і готовність забезпечувати охорону прав і свобод громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1: Поняття господарської діяльності.

Поняття та ознаки господарської діяльності. Поняття господарської діяльності. Ознаки та мета господарської діяльності. Самостійність господарської діяльності. Ініціативність господарської діяльності. Систематичність господарської діяльності. Ризиковий характер господарської (підприємницької) діяльності. Мета господарської діяльності. Співвідношення підприємницької та некомерційної господарської діяльності.

Передумови заняття господарською діяльністю. Конституційні, правові, економічні, організаційні, правосуб'єктні, політичні та інші передумови заняття господарською діяльністю. Класифікація видів господарської діяльності. Види господарської діяльності та підстави для їх поділу. Дрібне, мале, середнє та велике підприємництво. Торговельне, інвестиційне підприємництво. Зовнішньоекономічна діяльність. Інші види господарської (підприємницької) діяльності.

Підприємництво: поняття, ознаки та мета. Поняття підприємницької діяльності. Ознаки підприємницької діяльності. Мета підприємницької

діяльності. Обмеження в праві на здійснення підприємницької діяльності. Обмеження в праві на здійснення підприємницької діяльності, що встановлені відносно фізичних осіб. Обмеження в праві на здійснення підприємницької діяльності, що встановлені відносно юридичних осіб та окремих видів діяльності. Принципи господарювання та їх зміст. Загальні принципи господарювання. Принципи підприємницької діяльності та їх зміст. Розповсюдження принципів підприємництва на некомерційну господарську діяльність.

ТЕМА № 2: Поняття господарського права.

Поняття господарського права, його предмет та методи. Поняття господарського права. Предмет господарського права. Метод господарського права. Умови та межі здійснення господарської діяльності. Господарське право як галузь законодавства. Господарське право як галузь законодавства. Конституція України як джерело господарського права. Міжнародні угоди як джерело господарського права. Цивільний та Господарський кодекси України як джерела господарського права та їх співвідношення. Закони України як джерела господарського права та їх класифікація. Укази Президента України з економічних питань. Акти Кабінету Міністрів України, міністерств та відомств. Акти органів місцевого самоврядування. Локальні нормативні акти та їх види. Місце договору у регулюванні господарських відносин. Звичай ділового обороту як джерело господарського права. Застосування аналогії для регулювання господарських відносин. Господарське право як наука та навчальна дисципліна. Господарське право як наука та навчальна дисципліна. Система навчального курсу «Господарське право».

Місце господарського права в системі права України. Специфіка приватноправового та публічно-правового регулювання господарської діяльності. Особливості проведення державою регуляторної політики в сфері господарської діяльності.

ТЕМА № 3: Господарські правовідносини.

Поняття, ознаки та види господарських правовідносин. Зміст та елементи господарських правовідносин. Підстави виникнення господарських правовідносин. Об'єкти господарських правовідносин, їх види та особливості. Особливості речей, як об'єктів господарських правовідносин. Цілісний майновий комплекс (підприємство) як об'єкт господарських правовідносин. Особливості робіт та послуг як об'єктів господарських правовідносин. Об'єкти права інтелектуальної власності як об'єкти господарських правовідносин. Інші види об'єктів господарських правовідносин.

Суб'єкти господарських правовідносин та їх види. Суб'єкти господарювання. Особи, що створюють юридичну особу як учасники відносин у сфері господарювання. Споживачі як учасники відносин у сфері господарювання.

ТЕМА № 4: Загальна характеристика суб'єктів господарювання.

Поняття та види суб'єктів господарювання. Поняття суб'єктів

господарювання. Види суб'єктів господарювання. Права та обов'язки суб'єктів господарювання. Гарантії прав суб'єктів господарювання.

Фізичні особи-підприємці як суб'єкти господарювання. Господарська правоздатність фізичних осіб-підприємців та її відмінність від цивільної правоздатності. Надання повної цивільної дієздатності (емансипація). Обмеження фізичних осіб у праві на заняття підприємницькою діяльністю. Господарська дієздатність фізичних осіб-підприємців. Вчинення угод фізичною особою-підприємцем. Межі відповідальності фізичних осіб-підприємців. Поширення правил про юридичну особу щодо фізичних осіб-підприємців.

Юридичні особи як суб'єкти господарювання. Поняття юридичної особи. Співвідношення юридичних осіб, передбачених Цивільним та Господарським кодексами України. Відокремлені підрозділи юридичних осіб. Правосуб'єктність юридичних осіб в сфері господарювання. Правоздатність юридичних осіб. Загальна та спеціальна правоздатність юридичних осіб. Дієздатність юридичних осіб. Управління діяльністю юридичної особи. Відповідальність юридичних осіб.

ТЕМА № 5: Створення суб'єктів господарювання та порядок їх державної реєстрації.

Створення суб'єкта господарювання. Попередні дії щодо утворення суб'єкту господарювання, випадки проведення, види та юридичне значення. Правовий режим угод, що були вчинені до державної реєстрації суб'єкту підприємництва. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва. Обов'язкові дії, що проводяться після державної реєстрації.

Поняття та порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання. Види реєстраційних дій. Державні органи, що здійснюють державну реєстрацію підприємців. Правовий статус державного реєстратора. Місце проведення державної реєстрації та порядок його визначення стосовно фізичних та юридичних осіб. Відомості що містяться у Єдиному державному реєстрі та їх правовий режим. Порядок надання відомостей з Єдиного державного реєстру. Публікація відомостей Єдиного державного реєстру. Реєстраційна справа, поняття, склад документів щодо неї залучаються. Порядок отримання документів реєстраційної справи.

Документи, що подаються для проведення реєстраційних дій. Порядок та способи подання документів. Порядок розгляду поданих документів. Зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації. Відмова в проведенні державної реєстрації. Прийняття рішення про державну реєстрацію підприємця та дії державного реєстратора, що пов'язані з цим.

Дії, що пов'язуються з державною реєстрацією суб'єкта господарювання, їх види та юридичне значення. Реєстрація у централізованих державних фінансових фондах. Відкриття рахунку в установі банку.

ТЕМА № 6: Ліцензування господарської діяльності.

Поняття та ознаки ліцензування. Принципи ліцензування. Види ліцензійних дій. Суб'єкти ліцензування. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Загальні правила визначення видів діяльності, що підлягають

ліцензуванню. Поняття та правове значення ліцензійних умов. Державні органи, що здійснюють видачу ліцензій, їх види та правове становище.

Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання. Загальний порядок отримання ліцензії. Документи, що подаються для отримання ліцензії. Залишення документів без розгляду. Відмова у видачі ліцензії. Порядок повторного звернення для отримання ліцензії у разі відмови в її видачі. Прийняття рішення про видачу ліцензії.

Переоформлення ліцензії. Видача дублікату ліцензії. Порядок користування ліцензією. Строк дії ліцензії. Територія, на яку розповсюджується дія ліцензії. Обов'язки ліцензіата при користуванні ліцензією.

Поняття анулювання ліцензії, його види та підстави. Контроль за наявністю ліцензії. Контроль за дотриманням ліцензіатом ліцензійних умов. Перевірки ліцензіата, їх види та порядок проведення. Цивільна відповідальність у сфері ліцензування. Публічно-правова відповідальність у сфері ліцензування. Анулювання ліцензії, його види та підстави. Добровільне, примусове анулювання ліцензії. Анулювання ліцензії з фактичних підстав. Порядок анулювання ліцензії.

ТЕМА № 7: Правове становище підприємств та їх об'єднань.

Поняття підприємства та його основні ознаки. Підприємство як суб'єкт права. Майно підприємства. Речові права, на яких підприємство володіє майном. Право господарського відання та право оперативного управління як майнова основа діяльності підприємств. Права та обов'язки підприємств. Поширення норм про підприємства, як суб'єктів права до підприємств, як цілісних майнових комплексів, що належать іншим суб'єктам.

Види та організаційно-правові форм підприємств. Поняття організаційно-правової форм підприємств. Види організаційно-правової форм підприємств.

Організаційна структура та порядок управління підприємством. Повноваження власника підприємства та трудового колективу. Правовий статус керівника підприємства. Господарські відносини підприємства з іншими суб'єктами господарської діяльності.

Особливості правового становища окремих видів підприємств. Види приватних підприємств. Особливості правового становища фермерського господарства. Поняття та ознаки комунального підприємства. Комунальні унітарні підприємства. Поняття та ознаки державного підприємства. Державне унітарне підприємство. Державне комерційне підприємство та особливості його діяльності. Правове становище казенного підприємства.

Підприємство, що діє на колективній формі власності. Поняття підприємства колективної власності. Виробничі кооперативи, підприємства споживчої кооперації, підприємства громадських та релігійних організацій.

Поняття об'єднань підприємств. Господарське об'єднання, державне господарське об'єднання, комунальне господарське об'єднання. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств та їх види. Асоціація, корпорація, консорціум, концерн, особливості їх правового становища. Управління об'єднанням підприємств. Майнові відносини учасників у об'єднанні

підприємств. Вихід зі складу учасників об'єднання. Припинення діяльності об'єднання підприємств.

ТЕМА № 8: Правове становище господарських товариств.

Поняття, ознаки та види господарських товариств. Установчі документи господарських товариств та їх зміст. Локальні нормативні акти господарських товариств, їх види та юридичне значення. Види учасників господарських товариств. Особливості засновників господарських товариств. Обмеження щодо участі у господарському товаристві, які встановлені для фізичних та юридичних осіб. Права та обов'язки учасників господарських товариств.

Правовий режим майна господарських товариств. Правовий режим внесків учасників. Статутний капітал господарського товариства та загальні положення щодо порядку його зміни. Загальні засади управління діяльністю господарських товариств.

Порядок створення господарських товариств. Підготовчі дії щодо створення господарського товариства. Учасники господарського товариства. Установчі документи господарського товариства та їх зміст. Поняття модельного статуту. Права та обов'язки учасників щодо управління діяльністю господарського товариства.

Порядок діяльності господарських товариств. Статутний та засновницький капітал господарських товариства, їх розмір, порядок формування. Умови, форми та порядок збільшення та зменшення капіталу товариства. Порядок діяльності господарських товариств. Порядок розподілу прибутку в господарських товариствах. Порядок виходу з товариства учасників. Порядок вирішення спорів в господарському товаристві. Порядок припинення діяльності господарських товариств.

ТЕМА № 9: Правове становище акціонерного товариства.

Поняття, ознаки та види акціонерних товариств. Установчі документи акціонерного товариства та їх зміст. Права та обов'язки акціонерів щодо управління діяльністю товариства та порядок їх реалізації.

Правовий режим майна акціонерних товариств. Майно акціонерного товариства. Статутний капітал акціонерного товариства, його розмір, порядок формування. Умови, форми та порядок збільшення та зменшення статутного капіталу акціонерного товариства.

Порядок створення акціонерного товариства. Підготовчі дії щодо створення акціонерного товариства. Поняття та види акцій, порядок та строки їх розповсюдження. Реєстрація інформації про випуск акцій. Звіт про наслідки підписки на акції. Проведення установчих зборів акціонерного товариства.

Управління діяльністю акціонерного товариства. Вищий орган акціонерного товариства, його компетенція, правомочність та порядок скликання. Виконавчий орган акціонерного товариства, його склад та компетенція. Наглядова рада акціонерного товариства, її компетенція та склад. Ревізійна комісія акціонерного товариства, її компетенція та склад.

Права та обов'язки акціонерів. Правове положення акціонерів в акціонерному товаристві. Види акціонерів. Захист прав акціонерів. Обов'язки

акціонерів. Відповідальність акціонерів.

ТЕМА №10: Правове становище товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю.

Поняття та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю. Поняття товариства з обмеженою відповідальністю. Ознаки товариства з обмеженою відповідальністю. Статут товариства з обмеженою відповідальністю та порядок його формування.

Учасники товариства з обмеженою відповідальністю, їх права та обов'язки. Учасники товариства з обмеженою відповідальністю, їх кількість, права та обов'язки. Обмеження у членстві в товаристві з обмеженою відповідальністю. Припинення учасника у товаристві з обмеженою відповідальністю. Правонаступництво у товаристві з обмеженою відповідальністю. Створення товариства з обмеженою відповідальністю. Майно товариства з обмеженою відповідальністю. Порядок формування статутного капіталу товариства та порядок його зміни.

Управління діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю. Вищий орган товариства з обмеженою відповідальністю, склад, компетенція та порядок прийняття ним рішень. Особливості прийняття рішень шляхом проведення опитування. Виконавчий та контролюючий органи товариства, їх склад та компетенція.

Поняття та особливості товариства з додатковою відповідальністю. Зміст статуту товариства з додатковою відповідальністю. Управління діяльністю товариства з додатковою відповідальністю. Виконавчий та контролюючий органи товариства, їх склад та компетенція. Відповідальність учасників товариств з додатковою відповідальністю.

ТЕМА № 11: Правове становище повного та командитного товариств.

Поняття та ознаки повного товариства. Поняття повного товариства. Ознаки повного товариства. Порядок створення повного товариства. Установчий договір повного товариства та його зміст. Майно повного товариства. Управління діяльністю повного товариства.

Поняття та ознаки командитного товариства. Поняття командитного товариства. Порядок створення командитного товариства Установчий договір командитного товариства та його зміст. Майно командитного товариства. Управління командитним товариством. Особливості припинення командитного товариства. Учасники повного та командитного товариств, їх права та обов'язки. Учасники повного товариства, їх кількість та обмеження щодо них. Права та обов'язки учасників повного товариства. Учасники командитного товариства, їх види та кількість. Права та обов'язки повних учасників командитного товариства. Права та обов'язки вкладників командитного товариства. Порядок та умови виходу учасників з повного та командитного товариств. Відповідальність учасників товариств.

Управління діяльністю повного та командитного товариств. Порядок реалізації права на управління діяльністю повного та командитного товариств.

Припинення учасників повного та командитного товариств. Особливості ліквідації товариств.

ТЕМА № 12: Правове становище виробничих кооперативів.

Поняття, ознаки та принципи діяльності виробничого кооперативу. Законодавство про кооперацію та його особливості. Загальні положення Цивільного та Господарського кодексів та спеціального законодавства про господарську діяльність кооперативів. Поняття та ознаки виробничого кооперативу. Принципи діяльності виробничого кооперативу.

Порядок створення виробничого кооперативу. Загальні умови створення виробничого кооперативу. Статут виробничого кооперативу та його зміст. Особливості створення та припинення виробничого кооперативу. Членство у виробничому кооперативі. Права та обов'язки його членів.

Правовий режим майна виробничого кооперативу. Власність виробничого кооперативу. Земля, як майно виробничого кооперативу. Правовий режим паю та його відмінність від правового режиму внеску до майна господарського товариства.

Управління виробничим кооперативом. Права та обов'язки загальних зборів. Повноваження правління. Виконавчий директор та особливості його участі в управлінні. Спостережна рада. Ревізійна комісія.

ТЕМА № 13: Загальна характеристика припинення господарської діяльності.

Поняття та підстави припинення діяльності суб'єктів господарювання. Особливості припинення господарювання за власною ініціативою суб'єкта господарювання. Припинення господарської діяльності за рішення судових органів. Особливості припинення господарювання в разі закінчення строку дії легалізаційних документів. Особливості припинення деяких категорій суб'єктів господарювання.

Способи і форми припинення господарської діяльності. Добровільне та примусове припинення діяльності суб'єктів господарювання. Ліквідація та реорганізація як форми припинення суб'єктів господарювання. Види реорганізації та правові наслідки їх застосування.

Види реорганізації та правові наслідки їх застосування. Поняття та види реорганізації суб'єктів господарювання. Умови та порядок реорганізації суб'єктів господарювання. Правові наслідки реорганізації суб'єктів господарювання.

Поняття та види ліквідації. Підстави для ліквідації суб'єктів господарювання. Порядок проведення ліквідації суб'єктів господарювання. Правові наслідки ліквідації суб'єкта господарювання.

ТЕМА 14: Особливості ліквідації суб'єкта господарювання у зв'язку з банкрутством.

Поняття банкрутства та його правове значення. Поняття банкрутства суб'єкта господарювання. Правові системи банкрутства (ліквідаційна та санаційна). Суб'єкти банкрутства. Правове становище боржника та кредитора у

справах про банкрутство.

Проведення у справах про банкрутство. Підготовче засідання господарського суду у справі про банкрутство, мета, зміст та наслідки. Попереднє засідання господарського суду у справі про банкрутство, мета, зміст та наслідки. Наслідки визнання боржника банкрутом.

Поняття судових процедур. Порядок розпорядження майном боржника. Порядок призначення розпорядника майном боржника його права та функції. Санація боржника. Порядок призначення керуючого санацією та звільнення його від виконання функцій. Поняття реструктуризації боргів боржника, порядок її застосування, зміст та наслідки невиконання боржником плану реструктуризації боргів. Мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Ліквідаційна процедура, порядок призначення ліквідатора та створення ліквідаційної комісії. Порядок проведення ліквідаційної процедури. Правовий статус та повноваження ліквідатора. Порядок створення та компетенція ліквідаційної комісії.

Черговість задоволення претензій кредиторів. Формування реєстру кредиторів. Особливості черговості задоволення претензій кредиторів.

ТЕМА № 15: Правове регулювання обмеження монополізму та захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.

Поняття та значення правового регулювання захисту від недобросовісної конкуренції. Поняття економічної конкуренції та монополізації. Розвиток та система законодавства про захист економічної конкуренції. Види конкуренції.

Поняття та значення правового регулювання обмеження монополістичної діяльності. Визначення монопольного положення. Ознаки монопольної діяльності. Поняття обмеження монополістичної діяльності.

Монопольне становище та порядок його визначення. Поняття монопольного становища. Контроль за концентрацією підприємств. Дії, що не визнаються концентрацією підприємств.

Антимонопольний комітет та його компетенція. Правовий статус Антимонопольного комітету. Компетенція Антимонопольного комітету.

Поняття та види дій, що визнаються антиконкурентними. Види дій, що визнаються антиконкурентними. Неправомірне використання ділової репутації. Створення перешкод підприємцям у процесі конкуренції і досягнення неправомірних переваг в конкуренції. Неправомірне збирання, розголошення і використання комерційної таємниці. Організаційно-правові методи боротьби з порушенням законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідальність за порушення про захист економічної конкуренції.

ТЕМА № 16: Правове регулювання ринку фінансових послуг.

Поняття та ознаки фінансових послуг. Поняття фінансової послуги. Суб'єкти ринку фінансових послуг. Умови надання фінансових послуг. Договір про надання фінансових послуг та його особливості.

Види фінансових послуг. Різновиди фінансових послуг. Критерії класифікації фінансових послуг.

Поняття фінансової установи та умови її створення та діяльності. Поняття

фінансової установи. Порядок створення фінансової установи. Організаційні правила. Прийняття рішень при конфлікті інтересів. Запобігання легалізації грошей, набутих злочинним шляхом. Ліцензування діяльності фінансових установ. Документи, необхідні для отримання ліцензії на здійснення фінансових послуг. Видача ліцензії та підстави для відмови у її видачі.

Державне регулювання ринку фінансових послуг. Форми державного регулювання ринку фінансових послуг. Органи, які здійснюють державне регулювання ринку фінансових послуг, співпраця та координація між ними. Заходи впливу на учасників ринку фінансових послуг. Штрафні санкції та порядок їх застосування за правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг. Відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з діяльністю на ринках фінансових послуг. Порядок та підстави призначення тимчасової адміністрації, вимоги до її діяльності.

ТЕМА № 17: Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття зовнішньоекономічної діяльності та її правове забезпечення. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правове становище суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Особливості публічно-правового регулювання та приватноправового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Правове визначення принципів зовнішньоекономічної діяльності. Правове забезпечення принципів зовнішньоекономічної діяльності.

Підстави та порядок проведення ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності. Порядок та особливості легалізації зовнішньоекономічної діяльності. Порядок проведення ліцензування зовнішньоекономічної діяльності. Порядок проведення квотування зовнішньоекономічної діяльності.

Поняття, види зовнішньоекономічного договору, його зміст, форма та порядок укладення. Державна реєстрація зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Вирішення спорів за зовнішньоекономічними договорами (контрактами).

ТЕМА № 18: Контроль за здійсненням господарської діяльності.

Поняття контролю, його сутність та ознаки. Поняття та правове забезпечення контролю за господарською діяльністю. Процедура контролю за господарською діяльністю.

Види та значення контролю. Повноваження державних органів при здійсненні контролю за господарською діяльністю. Захист прав суб'єктів господарювання при порушенні порядку здійснення контролю за господарською діяльністю.

Правові форми здійснення контролю. Форми проведення контролю за господарською діяльністю. Об'єкти контролю. Документальне супроводження деяких форм контролю.

Підстави для проведення контролю за здійсненням господарської

діяльності. Умови та підстави для проведення контролю за здійсненням господарської діяльності. Права та обов'язки суб'єктів контролю. Захист та гарантії прав суб'єктів контролю.

ТЕМА № 19: Відповідальність у господарському праві.

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Поняття відповідальності у господарському праві. Підстави господарсько-відповідальності у господарському праві. Захист та гарантії прав суб'єктів господарювання.

Види господарсько-правової відповідальності. Види господарсько-правової відповідальності. Відшкодування збитків як вид господарсько-правової відповідальності: поняття, сфера застосування, порядок реалізації. Штрафні та оперативно-господарські санкції. Неустойка як вид господарсько-правової санкції. Види, підстави та порядок застосування оперативно-господарських санкцій. Прострочення боржника. Прострочення кредитора.

Функції та підстави господарсько – правової відповідальності. Функції та правове забезпечення господарсько-правової відповідальності.

Принципи, межі та строки застосування господарсько – правової відповідальності. Поняття адміністративно-господарських санкцій, їх види. Строки застосування адміністративно-господарських санкцій.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Семестр № 8							
Тема № 1: Поняття господарської діяльності.	4	1		1		2	залік
Тема № 2: Поняття господарського права.	5	1		2		2	
Тема № 3: Господарські правовідносини.	5	1		2		2	
Тема № 4: Загальна характеристика суб'єктів господарювання.	5	1		2		2	
Тема № 5: Створення суб'єктів господарювання та порядок їх	5	1		2		2	

державної реєстрації.						
Тема № 6: Ліцензування господарської діяльності.	5	1		2		2
Тема № 7: Правове становище підприємств та їх об'єднань.	5	1		2		2
Тема № 8: Правове становище господарських товариств.	5	1		2		2
Тема № 9: Правове становище акціонерного товариства.	5	1		2		2
Тема № 10: Правове становище товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю.	5	1		1		3
Тема № 11: Правове становище повного та командитного товариств.	5	1		1		3
Тема № 12: Правове становище виробничих кооперативів.	4			1		3
Тема № 13: Загальна характеристика припинення господарської діяльності.	5	1		1		3
Тема № 14: Особливості ліквідації суб'єкта господарювання у зв'язку з банкрутством.	5			2		3
Тема № 15: Правове регулювання обмеження монополізму та захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.	4			1		3
Тема № 16: Правове регулювання ринку фінансових послуг.	4			1		3
Тема № 17: Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	4			1		3
Тема № 18: Контроль за здійсненням господарської діяльності.	5	1		2		2
Тема № 19: Відповідальність у господарському праві.	5	1		2		2
Всього за семестр № 8:	90	14		30		46

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література
Тема № 1: Поняття господарської діяльності.		1 - 4, 6, 7, 12, 53 - 55, конспект лекцій.
	Передумови здійснення господарської діяльності.	
	Принципи господарювання та їх характеристика.	
	Класифікація видів господарської діяльності.	
	Підприємницька діяльність: поняття, ознаки та мета.	
	Правове регулювання підприємницької діяльності.	
Тема № 2: Поняття господарського права.		1 - 4, 6, 12, 48-50, 53 - 55, конспект лекцій.
	Поняття господарського права як галузі права.	
	Поняття предмету господарського права як поєднання приватноправових та публічно-правових відносин та методи їх забезпечення.	
	Місце господарського права в системі права.	
	Система господарського права.	
Тема № 3: Господарські правовідносини.		1 - 4, 6, 12, 53 - 55, конспект лекцій.
	Відмежування господарських відносин від інших видів правовідносин.	
	Об'єкти господарських правовідносин, їх види та особливості.	
	Суб'єкти господарських правовідносин.	
Тема № 4: Загальна характеристика суб'єктів господарювання.		1 - 4, 6, 12, 53 - 55, конспект лекцій.
	Правовий статус суб'єктів господарювання.	
	Фізичні особи-підприємці як суб'єкти господарювання.	
	Юридичні особи як суб'єкти господарювання.	
	Гарантії прав суб'єктів господарювання.	
Тема № 5: Створення суб'єктів господарювання та порядок їх державної реєстрації.		1 - 4, 6, 12, 13, 28, 51, 53 - 55, конспект лекцій.
	Порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання.	
	Документи, що подаються для проведення реєстраційних дій.	
	Дії, що пов'язуються з державною реєстрацією суб'єкту господарювання, їх види та юридичне значення.	
	Припинення діяльності суб'єктів господарювання.	
Тема № 6: Ліцензування господарської діяльності.		1 - 4, 6, 12, 23, 27, 46, 47, 53-55, конспект лекцій.
	Поняття та ознаки ліцензування.	
	Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання.	
	Переоформлення ліцензії. Видача дублікату ліцензії.	
	Поняття анулювання ліцензії, його види та підстави.	
	Контроль за дотриманням ліцензіатом ліцензійних умов.	
	Державні органи, що здійснюють видачу ліцензій, їх види та правове становище.	
Тема № 7: Правове становище підприємств та їх об'єднань.		1 - 4, 6, 10, 12, 53 - 55, конспект лекцій.
	Поняття підприємства та його ознаки.	
	Види та організаційно-правові форм підприємств.	
	Організаційна структура та порядок управління	

	підприємством.	
	Особливості правового становища окремих видів підприємств.	
	Поняття об'єднань підприємств.	
	Управління об'єднанням підприємств.	
	Специфіка підприємств колективної власності.	
	Правове становище приватних підприємств.	
	Правове становище комунального унітарного підприємства.	
	Правове становище державних підприємств.	
	Асоційовані підприємства: поняття та ознаки.	
	Холдингові компанії: поняття та ознаки.	
Тема № 8: Правове становище господарських товариств.		1 - 4, 6, 10, 12, 51, 53 - 55, конспект лекцій.
	Поняття, ознаки та види господарських товариств.	
	Порядок створення господарських товариств.	
	Порядок діяльності господарських товариств.	
	Установчі документи господарських товариств та їх зміст.	
	Види учасників господарських товариств.	
	Правовий режим внесків учасників.	
	Права та обов'язки учасників господарських товариств.	
Тема № 9: Правове становище акціонерного товариства.		1 - 4, 6, 12, 53 - 55, конспект лекцій.
	Поняття, ознаки та види акціонерних товариств.	
	Правовий режим майна акціонерних товариств.	
	Порядок створення акціонерного товариства.	
	Управління діяльністю акціонерного товариства.	
	Права та обов'язки акціонерів.	
	Підготовчі дії щодо створення акціонерного товариства.	
	Поняття та види акцій, порядок та строки їх розповсюдження.	
	Органи управління акціонерним товариством та їх компетенція.	
	Наглядова рада акціонерного товариства, її компетенція та склад.	
Тема № 10: Правове становище товариства з обмеженою та товариства з додатковою відповідальністю.		1 - 4, 6, 10, 12, 51-55, конспект лекцій.
	Поняття та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю.	
	Учасники товариства з обмеженою відповідальністю, їх права та обов'язки.	
	Створення товариства з обмеженою відповідальністю.	
	Управління діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю.	
	Поняття та особливості товариства з додатковою відповідальністю.	
	Припинення учасника у товаристві з обмеженою відповідальністю.	
	Правонаступництво у товариствах з повною та обмеженою відповідальністю.	
	Майно товариства з обмеженою відповідальністю.	

	Виконавчий та контролюючий органи товариства з обмеженою відповідальністю, їх склад та компетенція.	
Тема № 11: Правове становище повного та командитного товариств.		
	Поняття та ознаки повного товариства.	1 - 4, 6, 12, 53 - 55, конспект лекцій.
	Поняття та ознаки командитного товариства.	
	Учасники повного та командитного товариств, їх права та обов'язки.	
	Управління діяльністю повного та командитного товариств.	
	Порядок управління діяльністю повного товариства.	
	Припинення учасника повного товариства.	
	Особливості ліквідації повного та командитного товариств.	
	Порядок реалізації права на управління діяльністю командитного товариства.	
	Особливості ліквідації повного товариства.	
Тема № 12: Правове становище виробничих кооперативів.		
	Поняття, ознаки та принципи діяльності виробничого кооперативу.	1 - 4, 6, 12, 35-39, 53-55, конспект лекцій.
	Порядок створення виробничого кооперативу. Правовий режим майна виробничого кооперативу.	
	Управління виробничим кооперативом.	
	Особливості створення та припинення виробничого кооперативу.	
	Статут виробничого кооперативу та його зміст.	
	Членство у виробничому кооперативі. Права та обов'язки його членів.	
Тема № 13: Загальна характеристика припинення господарської діяльності.		
	Поняття та підстави припинення діяльності суб'єктів господарювання.	1 - 4, 6, 8, 12, 51, 53-55, конспект лекцій.
	Способи і форми припинення господарської діяльності.	
	Види реорганізації та правові наслідки їх застосування.	
	Поняття та види ліквідації.	
	Види реорганізації та правові наслідки їх застосування.	
	Правові наслідки ліквідації суб'єкта господарювання.	
	Порядок припинення господарської діяльності приватним підприємцем.	
	Припинення господарської діяльності за рішення судових органів.	
	Порядок припинення господарської діяльності юридичною особою.	
Тема № 14: Особливості ліквідації суб'єкта господарювання у зв'язку з банкрутством.		
	Поняття банкрутства та його правове значення.	1 - 6, 8, 12, 45, 53 - 55, конспект лекцій.
	Проведення у справах про банкрутство.	
	Ліквідаційна процедура, порядок призначення ліквідатора та створення ліквідаційної комісії.	
	Черговість задоволення вимог кредиторів.	
	Правове становище боржника та кредитора у справах про	

	банкрутство.	
	Поняття реструктуризації боргів боржника, порядок її застосування, зміст та наслідки невиконання боржником плану реструктуризації боргів.	
Тема № 15: Правове регулювання обмеження монополізму та захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції.		
	Поняття та значення правового регулювання захисту від недобросовісної конкуренції.	1 - 4, 6, 12, 14-21, 44, 53-55, конспект лекцій.
	Поняття та значення правового регулювання обмеження монополістичної діяльності.	
	Монопольне становище та порядок його визначення.	
	Антимонопольний комітет та його компетенція.	
	Поняття та види дій, що визнаються анти конкурентними.	
	Розвиток та система законодавства про захист економічної конкуренції.	
	Контроль за концентрацією суб'єктів господарювання.	
	Неправомірне використання ділової репутації.	
Тема № 16: Правове регулювання ринку фінансових послуг.		
	Поняття та ознаки фінансових послуг.	1 - 4, 6, 11, 12, 25, 27, 29-34, 43, 53 - 55, конспект лекцій.
	Види фінансових послуг.	
	Поняття фінансової установи та умови її створення та діяльності.	
	Форми державного регулювання ринку фінансових послуг.	
	Запобігання легалізації грошей, набутих злочинним шляхом.	
	Штрафні санкції та порядок їх застосування за правопорушення, вчинені на ринках фінансових послуг.	
	Суб'єкти ринку фінансових послуг.	
	Договір про надання фінансових послуг та його особливості.	
	Правове регулювання ринку страхових послуг.	
Тема № 17: Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.		
	Поняття зовнішньоекономічної діяльності та її правове забезпечення.	1 - 4, 6, 12, 23, 24, 53 - 55, конспект лекцій.
	Поняття, види зовнішньоекономічного договору, його зміст, форма та порядок укладення.	
	Особливості публічно-правового регулювання та приватноправового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	
	Вирішення спорів за зовнішньоекономічними договорами (контрактами).	
	Види зовнішньоекономічного договору.	
	Принципи зовнішньоекономічної діяльності та їх характеристика.	
	Правове становище суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.	
Тема № 18: Контроль за здійсненням господарської діяльності.		
	Поняття контролю, його сутність та ознаки.	1 - 4, 6, 12, 19-22, 40-42, 44, 53-55, конспект лекцій.
	Правові форми здійснення контролю	
	Підстави для проведення контролю за здійсненням	

	господарської діяльності.	
	Відмінність ревізії від перевірки.	
	Права підконтрольного під час здійснення контролю.	
	Захист прав суб'єктів господарювання в разі порушення порядку проведення контролю за здійсненням господарської діяльності.	
	Порядок оскарження незаконних дій органів контролю та їх посадових осіб.	
	Правове становище суб'єктів контролю.	
	Захист прав суб'єктів господарювання при порушенні порядку проведення контролю.	
	Контроль органів внутрішніх справ за здійсненням господарської діяльності.	
	Тема № 19: Відповідальність у господарському праві.	
	Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності.	1 - 4, 6, 12, 53 - 55, конспект лекцій.
	Види господарсько-правової відповідальності.	
	Функції та підстави господарсько-правової відповідальності.	
	Принципи, межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності.	
	Форми господарсько-правової відповідальності.	
	Підстави господарсько-правової відповідальності	
	Види відповідальності у господарському праві відповідальності.	
	Підстави зменшення розміру господарсько-правової.	
	Порядок та підстави звільнення від господарської відповідальності.	
	Принципи, межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності.	
	Класифікація господарсько-правових санкцій.	
	Функції господарсько-правової відповідальності.	
	Господарські санкції як правовий засіб відповідальності в сфері господарювання.	

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Система господарського права України. Короткий зміст основних його інститутів.
2. Поняття, елементи та види господарського правовідносин.
3. Господарський кодекс України як джерело господарського права.
4. Джерела господарського права та їх характеристика.
5. Передумови для зайняття господарською діяльністю, та їх правове значення.
6. Поняття та види суб'єктів господарської діяльності. Їх ознаки.
7. Фізичні особи як суб'єкти господарської діяльності. Особливості іноземних громадян як підприємців.
8. Обмеження в праві на зайняття господарською діяльністю, які встановлені відносно деяких категорій фізичних осіб.
9. Юридичні особи як суб'єкти господарської діяльності.

10. Порядок та стадії утворення комерційних юридичних осіб.
11. Поняття та юридичне значення державної реєстрації підприємця.
12. Засновницькі документи суб'єктів підприємництва та вимоги до них.
13. Органи, що здійснюють реєстрацію підприємців та їх правове положення.
14. Порядок реєстрації комерційних юридичних осіб.
15. Підстави припинення юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
16. Поняття та загальна характеристика ліцензування підприємницької діяльності.
17. Поняття підприємства та його загальна характеристика. Види підприємств.
18. Поняття, види та загальна характеристика господарських товариств.
19. Поняття, ознаки та види акціонерного товариства. Статут акціонерного товариства.
20. Поняття та види акцій.
21. Порядок утворення акціонерного товариства.
22. Правові форми припинення діяльності суб'єктів підприємництва.
23. Санація банкрута та її порядок. Правове положення керуючого санацією.
24. Поняття, ознаки та види підприємницьких договорів.
25. Поняття страхування та страхової діяльності. Правове регулювання страхування в Україні.
26. Правове регулювання ринку фінансових послуг в Україні.
27. Поняття контролю за господарською діяльністю, його сутність, види та форми.
28. Поняття, види та підстави відповідальності у господарському праві.
29. Поняття і принципи зовнішньоекономічної діяльності та їх зміст.

5.1.2. Теми курсових робіт

Курсові роботи навчальними планами не передбачені.

5.1.3. Теми наукових робіт

1. Принципи господарювання, їх зміст та правове значення.
2. Історичні аспекти правового регулювання господарських відносин.
3. Поняття господарського права, його предмет та методи.
4. Перспективи розвитку господарського права.
5. Проблеми правового забезпечення прав суб'єктів господарювання.
6. Проблеми кодифікації господарського законодавства України.
7. Конституційні засади здійснення господарської діяльності.
8. Правосуб'єктні передумови здійснення господарської діяльності.
9. Історичні аспекти та особливості розвитку підприємницької діяльності
10. Уніфікація джерел господарського права.
11. Місце господарського права в системі права України.
12. Джерела господарського права та їх класифікація.
13. Співвідношення Господарського кодексу України та Цивільного

кодексу України як джерел регулювання господарських відносин.

14. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин.
15. Об'єкти господарських правовідносин, їх види та особливості.
16. Суб'єкти господарських правовідносин та їх види.
17. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти господарювання.
18. Обмеження фізичних осіб у праві на заняття підприємницькою діяльністю.
19. Юридичні особи як суб'єкти господарювання. Порядки та стадії створення юридичних осіб.
20. Поняття та порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання.
21. Роль проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання у розвитку господарської діяльності.
22. Поняття та юридичне значення ліцензування певних видів господарської діяльності.
23. Поняття та правове значення ліцензійних умов.
24. Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання.
25. Поняття, ознаки та види господарських товариств.
26. Поняття та зміст корпоративних прав учасників господарського товариства.
27. Засновники та учасники господарських товариств, особливості їх правового становища.
28. Правовий режим майна господарських товариств.
29. Правове положення та ознаки акціонерного товариства.
30. Управління діяльністю акціонерного товариства.
31. Правове положення та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю.
32. Правове положення та особливості товариства з додатковою відповідальністю.
33. Правове положення та ознаки повного товариства.
34. Правове положення та ознаки командитного товариства.
35. Поняття, ознаки та принципи діяльності виробничого кооперативу.
36. Поняття підприємства як організаційної форми господарювання його види та організаційні форми.
37. Види підприємств та особливості їх правового становища.
38. Організаційна структура та порядок управління підприємством.
39. Поняття та види об'єднань підприємств.
40. Поняття та підстави припинення діяльності суб'єктів господарювання.
41. Способи і форми припинення господарської діяльності.
42. Поняття та види ліквідації.
43. Правовий статус ліквідатора підприємства.
44. Поняття банкрутства та його правове значення.
45. Провадження у справах про банкрутство.
46. Поняття реструктуризації боргів боржника, порядок її застосування.

6. Методи навчання

Методами викладання курсу «Господарське право» є проведення лекцій з використанням мультимедійних комплексів та практичних занять, із застосуванням таких методів як розв'язання практичних задач, гра у тематичні рольові ігри, проведення квесту за темою заняття.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Контрольні питання, що виносяться на підсумковий контрольний захід
(залік):

1. Поняття, ознаки та види господарської діяльності.
2. Поняття, ознаки та мета підприємництва.
3. Принципи господарювання та їх зміст.
4. Поняття господарського права, його предмет та методи.
5. Місце господарського права в системі права України.
6. Господарське право як галузь законодавства, особливості правового регулювання.
7. Джерела господарського права та їх класифікація.
8. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин.
9. Об'єкти господарських правовідносин, їх види та особливості.
10. Цілісний майновий комплекс (підприємство) як об'єкт господарських правовідносин.
11. Суб'єкти господарських правовідносин та їх види.
12. Поняття та види суб'єктів господарювання.
13. Фізичні особи-підприємці як суб'єкти господарювання.
14. Обмеження фізичних осіб у праві на заняття підприємницькою діяльністю.
15. Юридичні особи як суб'єкти господарювання.
16. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб (підстави виникнення та припинення).
17. Порядки та стадії створення юридичних осіб.
18. Поняття та порядок проведення державної реєстрації суб'єктів господарювання.
19. Вимоги до оформлення документів, що подаються для державної реєстрації.
20. Документи, що подаються для проведення реєстраційних дій.
21. Підстави для зупинення розгляду документів, поданих для державної реєстрації.
22. Відмова в проведенні державної реєстрації.
23. Поняття та зміст модельного статуту.
24. Поняття та зміст реєстраційної справи.
25. Поняття та ознаки ліцензування.
26. Перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.
27. Поняття та правове значення ліцензійних умов.
28. Поняття ліцензії, її зміст та порядок отримання.
29. Документи, що подаються для одержання ліцензії.

30. Підстави для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії.
31. Ліцензійні справи.
32. Поняття анулювання ліцензії, його види та підстави.
33. Поняття, ознаки та види господарських товариств.
34. Установчі документи господарських товариств та їх зміст.
35. Засновники та учасники господарських товариств, особливості їх правового становища.
36. Правовий режим майна господарських товариств.
37. Поняття, ознаки та види акціонерного товариства.
38. Порядок створення акціонерного товариства.
39. Майно акціонерного товариства.
40. Умови, форми та порядок збільшення та зменшення статутного капіталу акціонерного товариства.
41. Управління діяльністю акціонерного товариства.
42. Поняття та ознаки товариства з обмеженою відповідальністю.
43. Створення та припинення товариства з обмеженою відповідальністю.
44. Управління діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю.
45. Поняття та особливості товариства з додатковою відповідальністю.
46. Поняття та ознаки повного товариства.
47. Порядок управління діяльністю повного товариства.
48. Поняття та ознаки командитного товариства.
49. Поняття, ознаки та принципи діяльності виробничого кооперативу.
50. Правовий режим майна виробничого кооперативу.
51. Управління виробничим кооперативом.
52. Поняття підприємства як організаційної форми господарювання його види та організаційні форми.
53. Види підприємств та особливості їх правового становища.
54. Правове становище казенного підприємства.
55. Організаційна структура та порядок управління підприємством.
56. Поняття та види об'єднань підприємств.
57. Поняття та підстави припинення діяльності суб'єктів господарювання.
58. Способи і форми припинення господарської діяльності.
59. Поняття та види ліквідації.
60. Поняття та види реорганізації суб'єктів господарювання.
61. Поняття банкрутства та його правове значення.
62. Проведення у справах про банкрутство.
63. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справах про банкрутство.
64. Санація боржника.
65. Поняття реструктуризації боргів боржника, порядок її застосування, зміст та наслідки невиконання боржником плану реструктуризації боргів.
66. Ліквідаційна процедура, порядок призначення ліквідатора та створення ліквідаційної комісії.
67. Повноваження ліквідаційної комісії.
68. Черговість задоволення претензій кредиторів.

69. Поняття та значення правового регулювання захисту від недобросовісної конкуренції та обмеження монополістичної діяльності.
70. Поняття та ознаки недобросовісної конкуренції
71. Антимонопольний комітет та його компетенція.
72. Монопольне становище та порядок його визначення.
73. Поняття та види дій, що визнаються антиконкурентними.
74. Поняття та види дій, що визнаються неправомірним використанням ділової репутації господарюючого суб'єкта (підприємця).
75. Поняття та види дій, що визнаються створенням перешкод господарюючим суб'єктам (підприємцям) у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції.
76. Поняття та види дій, що визнаються неправомірним збиранням, розголошенням та використанням комерційної таємниці.
77. Поняття зовнішньоекономічної діяльності та її правове забезпечення.
78. Підстави та порядок проведення ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності.
79. Поняття, види зовнішньоекономічного договору, його зміст, форма та порядок укладення.
80. Поняття, ознаки та види фінансових послуг.
81. Поняття фінансової установи та умови її створення та діяльності.
82. Державне регулювання ринку фінансових послуг.
83. Заходи впливу на учасників ринку фінансових послуг.
84. Правове регулювання ринку страхових послуг.
85. Види страхових послуг.
86. Поняття контролю, його сутність та форми.
87. Види та значення контролю за господарською діяльністю.
88. Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності.
89. Штрафні та оперативно-господарські санкції.
90. Поняття адміністративно-господарських санкцій, їх види.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національної системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою

оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач вищої освіти, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу та для переведу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт 10.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів вищої освіти залікових книжках. *Присутність здобувачів вищої освіти на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.* Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку

успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт 10, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів вищої освіти, становить – 50.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, створеній на факультеті. Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Здобувачі вищої освіти, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Здобувачі вищої освіти, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Підсумкові} \\ \text{бали за} \\ \text{поточний} \\ \text{семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Підсумкові} \\ \text{бали за} \\ \text{попередній} \\ \text{семестр} \end{array} : 2$$

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (роботу на семінарських, практичних, лабораторних й інших аудиторних

заняттях, виконання самостійних навчальних та індивідуальних творчих завдань) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 5 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно (“зараховано”)	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80 – 89	Добре (“зараховано”)	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
75 – 79		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками.
65 – 74	Задовільно (“зараховано”)	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60 – 64		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
21–59	Незадовільно („не зараховано”)	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з

			можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1–20		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті:

Основна:

1. [Господарське право України: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1; за заг. ред. О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуя, О. М. Шуміла / О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло та ін. – К.: Хай-Тек Прес. 2014 – 368 с.](#)
2. [Господарське право України : підручник у 2-х ч., Ч. 2 / Андрєєва О. Б., Гетманець О.П., Гришина І.І. та ін., – Х.: Харк.нац.ун-т внутр. справ, 2014. – 368 с.](#)
3. [Конституція України від 28.06.96 р. // Урядовий кур’єр. – 1996. Липень. – № 129-130.](#)
4. [Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003 – № 18 \(16.02.2003\). – № 19-20, № 21-22, Ст. 144 \(документ 436-IV, чинний, поточна редакція від 19.08.2022\).](#)
5. [Господарсько-процесуальний кодекс // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6 \(11.02.92\). – Ст. 56 \(документ 1798-XII, чинний, поточна редакція від 07.05.2022\).](#)
6. [Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 3 \(16.01.2003\) № 40–44, Ст. 356 \(документ 435-IV, чинний, поточна редакція від 01.08.2022\).](#)
7. [Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 12 \(02.12.2010\). – № 2755-VI.](#)
8. [Кодекс України з процедур банкрутства: Верховна Рада України; Закон, Кодекс від 18.10.2018 № 2597-VIII // Відомості Верховної Ради \(ВВР\), 2019, № 19, ст.74.](#)
9. [Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Верховна Рада України; Закон від 06.02.2018 № 2275-VIII // Відомості Верховної Ради \(ВВР\). – 2018. – № 13. – ст.69.](#)
10. [Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263 \(документ 755-IV, чинний, поточна редакція від 26.07.2022\).](#)
11. [Про захист економічної конкуренції : Верховна Рада України; Закон від 11.01.2001 № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.](#)
12. [Про прокуратуру : Верховна Рада України; Закон від 14.10.2014 № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.](#)
13. [Про Національну поліцію : Верховна Рада України; Закон від](#)

02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015, № 40-41, ст.379.

14. Про Державну фіскальну службу України: Кабінет Міністрів України; Постанова, Положення від 21.05.2014 № 236.

15. Про ліцензування видів господарської діяльності : Верховна Рада України; Закон від 02.03.2015 № 222-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст. 158.

16. Про банки і банківську діяльність : Верховна Рада України; Закон від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №№ 5-6. – Ст. 30.

17. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Верховна Рада України; Закон від 06.09.2005 № 2806-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 48 (02.12.2005). – Ст. 483.

18. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Верховна Рада України; Закон від 12.07.2001 № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.

19. Про інститути спільного інвестування : Верховна Рада України; Закон від 05.07.2012 № 5080-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 29. – Ст. 337.

20. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Верховна Рада України; Закон від 22.03.2012 № 4618-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 3. – Ст. 23.

21. Про цінні папери та фондовий ринок : Верховна Рада України; Закон від 23.02.2006 № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.

22. Про кооперацію : Верховна Рада України; Закон від 10.07.2003 № 1087-1У // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 5. – Ст. 35.

23. Про особисте селянське господарство : Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 742-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 29. – Ст. 232.

24. Про фермерське господарство : Верховна Рада України; Закон від 19.06.2003 № 973-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 363.

25. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів : Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Перелік [...] від 15.06.2006 № 833.

26. Про заходи щодо забезпечення підтримки та дальшого розвитку підприємницької діяльності : Президент України; Указ від 15.07.2000 № 906/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 29. – С. 70.

27. Правове регулювання страхової діяльності : навч. посіб. / О.П. Гетманець, О.М. Шуміло, Т.В. Колеснік та ін. ; за ред. О.П. Гетманець, О.М. Шуміла. – Київ : Хай-Тек Прес, 2014. – 400 с.

28. Правове регулювання безпеки господарської діяльності в Україні : [кол.] моногр. / за заг. ред. О. П. Гетманець; Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. прав. забезп. госп. діяльності. – Харків : Константа, 2019. – 296 с.

29. [Перелік органів ліцензування, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. № 609.](#)
30. [Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти Кабінет Міністрів України; Постанова, Умови, Форма типового документа \[...\] від 30.12.2015 №1187.](#)
31. [Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Верхогляд та інші проти України» \(заява № 66356/10 та 7 інших заяв\) від 08.11.2018 року.](#)
32. [Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Шепілов і Пасічний проти України» \(заява № 10395/14 та № 64287/17\) від 08.11.2018 року.](#)
33. [Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Вишняков проти України» \(заява № 25612/12\) від 24.07.2018 року, яке набуло статусу остаточного 24.10.2018 року.](#)
34. [Коваленко, К. В. Правове регулювання створення господарських товариств на підставі модельного статуту / К. В. Коваленко // Право і безпека. - 2013. - № 4 \(51\). - С. 158-162.](#)
35. [Кулаков В. В. До питання про поняття ліквідації товариства з обмеженою відповідальністю / Кулаков Віталій Вікторович // Право.ua. – 2019. – № 2. – С. 172-176.](#)

Допоміжна:

36. Господарське право : навч. посіб. для підготовки до іспитів / В.С. Мілаш. – Х. : Право, 2017. – 327 с.
37. Господарське право: підручник / Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін.; за заг. ред. Д.В. Задихайло, В.М. Пашкова. – Х. : Право, 2012. – 696 с.
38. Апаров А.М., Онищенко О.М. Господарське право України. Підручники та навчальні посібники. Том 1: Загальна частина – К: Видавництво «Істина», 2016. – 452 с
39. Господарське право : курс лекцій : /home/fulltext : Погоджено МВС України / В.О. Кучер, В.М. Парасюк. - Львів : ЛьвДУВС, 2011. - 380 с.
40. Господарське право : підручник : Затверджено МОН України : . / В.С. Щербина. - К. : Юрінком Інтер, 2012. - 598 с.
41. Господарське право : підручник / Ю.Є. Атаманова, Р.П. Бойчук, С.В. Глібоко та ін.. - Х. : Право, 2012. - 696 с.
42. Правове забезпечення, організація та захист господарської діяльності : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / В.Д. Понікаров, С.М. Попова, Л.М. Попова, Д.В. Назаренко. - К. : Центр учб. літ., 2012. - 328 с.
43. Господарське право України : практикум / В.М. Тісунова, Д.О. Калмиков. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. - 520 с.
44. Господарське право України. Особлива частина : підручник / Г.В. Смолин. - Львів : ЛьвДУВС, 2014. - 592 с.
45. Інвестиційне право : підручник / Ю.М. Жорнокуй, О.М. Шуміло, О.П. Суц та ін.. - Харків : Право, 2015. - 512 с.
46. Господарське законодавство України : практ. посіб. : станом на 5 лют. 2016 р.. - Київ : Центр учб. літ., 2016. - 574 с.

47. Господарські відносини. Законодавство, постанови Пленуму, узагальнення судової практики, оглядові листи : практ. посіб. / упоряд.: Л.С. Григоренко. - Київ : Центр учб. літ., 2016. - 445 с.

48. Процесуальні документи в галузях цивільно-правових, трудових, сімейних, господарських, житлових та інших відносин. Зразки, коментарі, пояснення : практ. посіб. / упоряд.: Ю.І. Руснак. - Київ : Центр учб. літ., 2016. - 401 с.

49. Інвестиційне право України : навч. посіб. / Р.Б. Шишка. - Київ : Ліра-К, 2016. - 327 с.

50. Правове регулювання підприємницької діяльності : навч. посіб.. - Львів : ЛьвДУВС, 2016. - 423 с.

51. Господарське право (в схемах та таблицях) : навч. посіб. для студентів та аспірантів юрид. і екон. спец.. - Харків : Юрайт, 2017. - 113 с.

52. Конкурентне право України : навч. посіб.. - Київ : Ліра-К, 2017. - 378 с.

53. Господарське право : практикум. - Харків : Право, 2018. - 591 с.

54. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина) : навч. посіб.. - Київ : Ліра-К, 2018. - 798 с.

55. Господарське право : підручник. - Одеса : Фенікс, 2018. - 366 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України.

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.

www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.

<https://library.ukma.edu.ua> – електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.

<https://dspace.univd.edu.ua> - інституційний репозитарій Харківського національного університету внутрішніх справ.